

Stipendiefondens seminarium den 12-13 mars 2005-04-20

Tre teman hade detta seminarium:

- gödslingsmetodens påverkan på produktens kvalitet som livsmedel
- marknadsföring och nätverksbyggande
- kunskap om modersgudinnan i förhistorisk tid

Gödslingsmetodens påverkan på produktens kvalitet som livsmedel

Anuschka Heeb, doktorand vid SLU och tidigare stipendiat redogjorde för sina försök med tomater.

Produktkvalitet kan betyda:

- funktionell kvalitet (mätbar)
- ätkvalitet (smak, upplevelser)
- hygienisk kvalitet (bekämpningsmedelsrester, mikrobiell)
- näringskvalitet (substanser med positiv effekt för hälsan)

se mer om matkvalitet på www.ksla.se

Produktionskvalitet kan delas upp i:

- miljökvalitet (läckage, energibehov)
- etnisk, kulturell (ex djurhållning i bur)
- nya livsmedel – genteknik och nya substanser (nyttan och risken)
- servicekvalitet (pris, leverans, information)

Viktiga frågor när vi odlar för att få fram bästa kvaliteten är:

Var odlar vi? (norrut, söderut)

När odlar vi? (sommar, vinter)

Hur gödslar vi, vilka angrepp drabbas vi av?

Forskningen ser bara på en sak i taget. Och i denna forskningen är det växtnäringens påverkan på kvaliteten.

Viktigt är också att påpeka att forskningen/vetenskapen visar bara på en del av kunskapen. En annan viktig del står odlaren för med sin kunskap och erfarenhet.

Problemet med växtnäringen till vår gröda är att det måste vara rätt mängd, rätt tid och rätt plats för näringen till växten.

Anuschka har forskat på olika sätt att gödsla med kväve och hur det påverkar smaken hos tomater. Försök har gjorts 2002 och 2004.

- 2002 gav det klöver/gräs –gödslade ledet bäst smak och låg skörd. 2004 var smaken god, skörden först låg, men kom ikapp mot slutet av säsongen och skörden ökande.
- 2002 gav det nitrat-gödslade ledet god skörd och sämst smak. 2004 var smaken god och skörden god.

Det organiskt gödslade ledet upplevs som sötare, men det mineralgödslade ledet innehåller mer socker.

Tomaterna från det organiskt gödslade ledet innehåller mest äppel- och citronsyra och det påverkar antagligen smakupplevelsen.

Läs mer på www.fredmedjorden.se

Marknadsföring och nätverksbyggande

Roger Henriksson, krögare som arbetar med Regional Matkultur m.m. berättade om Logistikprojekt (mellan restauranger och producenter) och Saluhallsprojektet i Växjö. I Småland finns ett 20-tal restauranger och ett 10-tal butiker som önskar lokalt producerad mat. Roger informerade också om Regional Matkultur. Se <http://www.culinary-heritage.com/regions/sweden/smaland/swe/index.html> och www.smalandskrogarna.se Därefter berättade deltagarna, de kvinnliga odlingsföretagarna, om deras sätt att nå ut till sina kunder. Här följer några exempel:

- personliga brev till intresserade kunder
- attraktiv hemsida
- lyft fram det specifika i traktens natur, samarbete med konstnärer

Ang. prenumerations-försäljning

- reklam/information i brevlådorna (även "ej reklam"), kundkvällen, samarbete mellan odlare
- var tydlig med företagets mål, kassans innehåll
- växa långsamt, "mun mot mun – metoden" (nystartare)

Kunskap om modersgudinnan i förhistorisk tid

Om detta ämne har Eva Björk-Mannheimer en gedigen kunskap. Hon inledde med att säga att vi nu ska få se historien med nya ögon och se det fördolda, det som är bortträngt.

Vi går till historien före historien, till Magna mater kulturen i den äldre stenåldern 500 000 f.Kr. och framåt. Där fanns femina bilder av det gudomliga.

Eva visar på bilder/föremål från den tiden som kan symbolisera kvinnans könsorgan.

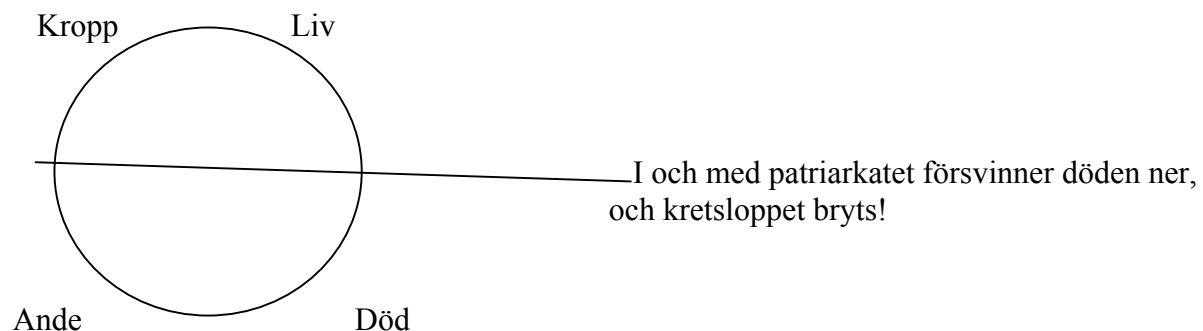
Kvinnokroppen symboliserar naturen – berg, dalar, grottor och det gåtfulla folket (barnafödandet). Det första undret som skett är barnafödandet.

Kosmogoni– om livets uppkomst - har alltid föräldrar skapats ur något. Alla hör samman (ex. Yggdrasil). Inga hierarkier, ingen som är förmer – människor och djur.

Månen är den himlakropp som fascinerat mest. Oberäknelig – går upp än här än där! Månen är den himlakropp som lyser upp i mörkret. Ljuset i mörkret → födelse och grottans

betydelse. De flesta gudinnor är månggudinnor. Grottor användes som tempel i 20 000 år. Det förklarar varför målningar är målande ovanpå varandra.

Under den matricenterade tiden framhövdes erotiken. Kretsloppet i matricenterade samhällen – ur mörker och död föds det nya i ett ständigt kretslopp.

Eva Björk-Mannheimer berättade vidare om den gudomliga och dyrkade kvinnan genom årtusendena. Hon visade många bilder av kvinnogudar i olika skepnader i form av små statyer och skulpturer, som hittats vid utgrävningar. Små bilder av kvinnoavbildningar med exempelvis hål för säd-offer och skulpturer där mor och dotter är en enda kropp. En utgrävningsplats är Catal Hüyük i Turkiet, med fynd från 7000 f.Kr.

Gudinnekulturen lever kvar även under kristen tid, men lite mer under jorden. Allt finns kvar fast det ändrar form.

En diger litteraturlista delades ut, av dessa nämndes speciellt:

Campbell, J *The Masks of God, vol 1-IV* Finns i olika utgåvor, 1960

Gimbuktas, M *The Language of the Goddess*, Harper Collins 1991 (m fl. verk)

Ingelman –Sundberg, Catharina *Forntida kvinnor* Prisma

Eisler, Riane *Bägaren & Svärdet* Friare Liv konsult ,2005 (originaltitel: *Chalice and the blade*, 1987)